

Kurzus kódja(i): FLM-222.02

Kurzus címe: Filmelemzés 1.: A filmkép

Tanár neve: Margitházi Beja PhD

Kurzus időpontja, helye: szerda 09.00–10.30, -137

Kurzus típusa: Szeminárium, max. 18 fő / Csak szabadbölcész hallgatóknak

Kurzus leírása: A filmelemző szeminárium célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a filmkép elemzésének különböző szempontjait (keret, kompozíció, plánok, stb.). A bevezető órák előadásait követően az óra aktuális témájába illeszkedő filmrészleteket fogunk elemezni és közösen megbeszélni. A negyedik órától kezdve a hallgatók saját maguk hoznak filmrészleteket, és azokat az addig tanult szempontok és jelenségek alapján néhány perces kiselőadás formájában mutatják be. A cél az önálló, egyéni munka, valamint a közös elemzés fogásainak, szempontjainak gyakorlása. A félév menete és az órák témái a következők:

1. Bevezetés.
2. Keret.
3. Kompozíció I.
4. Kompozíció II.
5. Plánozás.
6. Térillesztés és a nézésirányok.
7. Elemzés I.
8. Mélységélesség és mélységi szerkesztés.
9. Gépállás és nézőpont.
10. Kameramozgások.
11. Fény: világítás és színek.
12. Elemzés II.

Kurzus teljesítésének követelményei: A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:

1. Órai prezentáció: A hallgatóknak a félév során 1 kiselőadást kell tartaniuk, melynek során a korábbi órákon meghatározott szempontok szerint, hozzávetőleg 5–7 percen belül bemutatniuk és elemezniük egy szabadon választott, rövid filmrészletet. A filmrészlet kiválasztásáról a hallgatók minden esetben egy héttel a bemutatást követően személyesen egyeztetnek a tanárral, illetve elemzési tervüket az óra előtt legkésőbb három nappal bemutatják.

2. Írott elemzések (ZH): A félév során két írásos jelenetelemzésre kerül sor. A hallgatóknak mindkét alkalommal egy helyszínen vetítésre kerülő filmrészletet kell írásban elemezniük, minél részletesebben, a félév során megismert szempontok alkalmazásával.

Egyéb követelmények és feltételek: Folyamatos órai jelenlét, és órai munka. A negyedik hiányzás esetén a kurzus nem teljesítettnek minősül. 10 percnél több késés hiányzásnak minősül. Nem kaphat gyakorlati jegyet az a hallgató, akinek nincs meg az órai prezentációja és két zárthelyi dolgozata.

Szemináriumi jegy: ZH1 (20%) + ZH2 (30%) + Órai munka (20%) + Prezentáció (30%) = 100 %

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek: A kurzus képessé teszi a hallgatókat a film formai eszközeinek beazonosítására, a szűkebb kontextusban való értelmezésére, miközben fejleszti önálló kritikai gondolkodásukat is.

Kötelező / ajánlott filmek: -

Kötelező / ajánlott irodalom: Arnheim, Rudolf: *A film mint művészet*. Budapest: Gondolat, 1985, 17–80.
Aumont, Jacques – Marie, Michel: *A filmelemzés meghatározása*. In: Kovács András Bálint (szerk.): *A kortárs filmelmélet útjai*. Budapest: Palatinus, 2004, 9–42.

Bíró Yvette: *A film formanyelve (A film mint kifejezési forma, A film mint műalkotás, A kép mint a film legkisebb autonóm egysége)*. In: Bíró Yvette: *A hetedik művészet*. Budapest: Osiris, 1994, 15–81.

Bordwell, David–Thompson, Kristin: *Film Art. An Introduction*. McGraw–Hill, Bármelyik kiadás.

Deleuze, Gilles: Keret és plán, keretezés és plánozás. In: Deleuze, Gilles: *A mozgás-kép*. Budapest: Osiris, 2001, 21–43.

Margitházi Beja: *Az arc mozija. Közelkép és filmstílus*. Koinónia kiadó, Kolozsvár, 2008. pp. 107–219.

Kovács András Bálint: *Mozgóképelemzés*. Budapest: Palatinus, 2009.

Szabó Gábor: *Filmeskönyv 2*. Javított, bővített kiadás. Budapest, 2018.

Filmiskola: a mozgókép (Gelencsér Gábor, Margitházi Beja és Varró Attila írásai). *Filmvilág* (2010 szeptember) no. 9. pp. 34–41.
